

Yttrande

Dnr: KFKS 2021/845

Ert dnr: Ju2021/02593

Justitiedepartementet

Yttrande över remiss av Ändrade regler i medborgarskapslagen (SOU 2021:54)

Nacka kommun har fått tillfälle att yttra sig över Justitiedepartementets slutbetänkande om ändrade regler i medborgarskapslagen och anför därför följande.

Nacka kommun ser positivt på ändamålen bakom de förslag som berör kommunerna. Det är av särskild vikt att det tillförs ett uttryckligt krav på hederligt levnadssätt innan medborgarskap beviljas. Vidare är det positivt att det införs utökande möjligheter att förhindra utträde ur det svenska medborgarskapet om det föreligger misstanke om tvång eller liknande baserat på hedersrelaterade uppfattningar.

Avsnitt 5 Hederligt levnadssätt i medborgarskapsärenden

Trygghet och säkerhet utgör en av de viktigaste frågorna för medborgarna. Nacka kommun utför ett omfattande arbete kopplat till trygghet och säkerhet, dels för egen del, dels i samverkan med andra myndigheter, utförare av välfärdstjänster, företag och civilsamhället. En central del i arbetet fokuserar på de förebyggande åtgärderna. Det vill säga de åtgärder som förhindrar att barn och unga begår brott och hamnar i kriminalitet. Kopplat till det förebyggande arbetet är det emellertid lika viktigt att unga som begår brott också lagförs och döms till påföljder. Det är därför rimligt, såsom utredningen föreslår, att barn och unga som begår brott inte ska kunna få medborgarskap genom institutet för anmälan. Det är vidare viktigt för den allmänna rättskänslan att man ni inte kunna får medborgarskap genom anmälan om man begått allvarliga brott, vilket också nämns i utredningen.

Nacka kommun ställer sig positiv till utredningens förslag om att det införs ett krav i lagen om svenskt medborgarskap på frånvaro av allvarlig brottslighet för förvärv av medborgarskap genom anmälan. Det är viktigt att det med allvarlig brottslighet avses allvarliga brott, utländsk brottslighet samt upprepad brottslighet. Som utredningen konstaterar är det inte vanligt att ungdomar begår brott där det maximala straffvärdet uppgår till fyra år, men däremot att man begår upprepade brott.

Precis som utredningen lyfter uppfattas det som stötande för den allmänna rättskänslan att medge svenskt medborgarskap till en person, som visserligen inte begått ett sådant brott som utredningen definierat som allvarligt men, som begått upprepade brott med lägre maxstraff. Nacka kommun instämmer även i att kravet på allvarlig brottslighet ska omfatta både den som blivit skäligen misstänkt och den som är dömd, samt att kravet avseende allvarlig brottslighet inte ska preciseras i tid.

Avsnitt 10 Hedersrelaterat våld och förtryck

Nacka kommun tillstyrker betänkandet i denna del och konstaterar att familjer där hederskultur och bortgifte förekommer kan ha sitt ursprung i utsatta länder där Sverige ses som ett attraktivt land att antingen fly eller flytta till. Det innebär att det svenska medborgarskapet innebär en hög status, vilket innebär att flickor som familjer vill gifta bort blir ”attraktivare” för blivande makar på grund av sina svenska medborgarskap. Nacka kommun anser att det är viktigt att stärka barns rättigheter i ärenden om befrielse från svenskt medborgarskap och öka möjligheterna för Migrationsverket att avslå en ansökan om befrielse från svenskt medborgarskap för att bland annat motverka hedersrelaterat våld eller tvång. Förslaget i betänkandet bedöms i denna del som positiva i de fall ansökningar om framtagna av medborgarskap i praktiken används i det syfte som beskrivs av utredningen. Därtill framhålls att det även är viktigt att socialtjänsten alltid kopplas in när misstanke om hedersrelaterat förtryck eller bortgifte upptäcks av annan myndighet. Det är även viktigt att det enskilda barnet får yttra sin mening i enlighet med artikel 12 i barnkonventionen.

Övriga förslag

Beträffande övriga förslag har Nacka kommun ingenting att erinra mot förslagen.

Nacka dag som ovan

Mats Gerdau
Ordförande
Kommunstyrelsen

Victor Kilen
Stadsdirektör
Nacka kommun